

Quo vadis plinsko gospodarstvo?

U IŠČEKIVANJU POTPUNE LIBERALIZACIJE TRŽIŠTA...

Za nešto manje od godinu dana, točnije 1. travnja 2017. trebala bi nastupiti potpuna liberalizacija tržišta prirodnog plina u Hrvatskoj, što znači da će od tada i kućanstva, baš kao što to već nekoliko godina vrijedi za sve druge potrošače plina, ali i za sve potrošače električne energije, moći slobodno birati opskrbljivača plinom i promijeniti ga kada to smatraju potrebnim (ili isplativim). Naravno, sve to zahtijevat će značajnu prilagodbu načina i organizacije poslovanja i opskrbljivača i operatora distribucijskih sustava. S druge strane, uskoro bi operatori distribucijskih sustava trebali biti suočeni s još jednim problemom, a to su zahtjevi koji proizlaze iz europske politike povećanja energetske učinkovitosti.

Kako raditi dugoročne planove u takvom okruženju, a ako se još uzme u obzir manja potrošnja plina i najave o tome da bi u sljedećih nekoliko godina cijene plina na svjetskom tržištu trebale drastično pasti (poput cijena nafte danas), odgovor na to pitanje nije lak...

Pod istim nadnaslovom prije tri godine, u broju časopisa EGE 2/2013, objavljen je prikaz u kojem su se čelnici nekoliko vodećih operatora plinskih distribucijskih sustava osvrnuli na tadašnje stanje u hrvatskom plinskom gospodarstvu. Naslov toga članka glasio je 'Može li, uistinu, stanje biti gore?' Danas, nakon tri godine, odgovor daju razmišljanja nekih od vodećih sudionika u hrvatskom tržištu plina.

U skladu s time, svoje komentare trenutačnih zbivanja u hrvatskom plinskom gospodarstvu dalo je nekoliko vodećih operatera distribucijskih sustava i opskrbljivača plinom u Hrvatskoj, ali i operator plinskog transportnog i sustava skladišta plina. ■

Srećko EZGETA, dipl. ing., EWE, IWI
Elektrometal - Distribucija plina d.o.o., Bjelovar
 Hrvatska gospodarska komora, Grupacija
 distributera i opskrbljivača plinom, Zagreb

ZAHTJEVI ZA ENERGETSKOM UČINKOVITOŠĆU I MJERENJEM KOLIČINA PLINA KOD SVIH KUPACA UZROKOVAT ĆE ZNAČAJNE DODATNE TROŠKOVE

“Najveći problemi u sektoru distribucije i opskrbe plinom vezani su na:

- višegodišnje smanjenje potrošnje s daljnjim negativnim trendovima kao posljedicom politike povećanja energetske učinkovitosti, globalnog zatopljenja i sve većeg korištenja obnovljivih izvora
- provedbu potpunog otvaranja tržišta prirodnog plina za sve kategorije kupaca.

Iz tih problema proizlaze zahtjevi koji se postavljaju pred distributere i opskrbljivače: od smanjenja gubitaka, preko povećanja financijske učinkovitosti na svim razinama poslovanja i ugradnje naprednih mjernih uređaja s informacijama o točnoj mjesečnoj, dnevnoj i satnoj potrošnji, do obračuna koji se temelje na stvarnoj potrošnji. Međutim, Hrvatska je danas članica Europske unije pa su sve europske direktive i uredbe za nju obvezujuće. Pri tome se uredbe izravno primjenjuju u hrvatskom zakonodavstvu i na njih se može utjecati samo pri donošenju u Europskom parlamentu i Vijeću, dok se direktive najprije moraju preuzeti u domaći zakonodavni okvir i tu postoji određena mogućnost utjecanja na rješavanje pojedinih problema. No, prostor u kojem se mogu tražiti rješenja za bilo kakve probleme veoma je ograničen.

Grupacija distributera i opskrbljivača plinom Hrvatske gospodarske komore je bila angažirana oko nekoliko akata. Prvi je pravilnik koji bi se trebao donijeti na temelju Zakona o energetske učinkovitosti (NN 27/2014), a drugi je Odluka o dopuštenoj visini tehnoloških manjkova u procesima proizvodnje, prerade, manipulacije, skladištenja i transporta nafte, prirodnog plina, proizvoda prerade nafte i plina, plinskog kondenzata, sirovina za proizvodnju maziva i naftnih derivata i distribuciju prirodnog plina (NN 28/2016), kojom se propisuje najviša razina porezno priznatih gubitaka i za djelatnost distribucije plina.

Pravilnik koji bi trebao urediti energetske učinkovitost je loše zamišljen

Energetska učinkovitost je dio politike EU-a koja teži smanjenju potrošnje fosilnih goriva, u

što se ubraja i prirodni plin. No, ona je dio i globalne politike koja zbog klimatskih promjena želi znatno smanjiti udio fosilnih goriva u energetici, a izražena je u Sporazumu iz Pariza koji je potpisan krajem prošle godine.

Dakle, prema članku 13, točki 5. Zakona o energetske učinkovitosti, Ministarstvo gospodarstva treba donijeti pravilnik kojim se ispunjavaju ciljevi učinkovitog korištenja energije, a posebno obveze distributera energije za povećanjem ušteda na energiji ulaganjem u poboljšanje energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji. Tako će distributer biti dužan plaćati doprinos Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnima za ispunjavanje neostvarenog dijela uštede iz prethodne godine. Pri tome će se pravilnikom odrediti i kumulativni cilj novih ušteda na energiji u neposrednoj potrošnji, alternativne mjere, kriteriji i način za izračun ušteda, iznos obveze ušteda na energiji za svakog distributera, način izračuna iznosa doprinosa FZOEU-u i način izvještavanja distributera na godišnjoj razini o ostvarenim uštedama na energiji u neposrednoj potrošnji.

Prijedlog takvog pravilnika izradio je Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija. Međutim, pri tome je bitno izmijenjen smisao čl. 7. Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti. Naime, u Direktivi stoji da se obveza ušteda na energiji odnosi na sve energente i na smanjenje ukupne potrošnje, a njezini obveznici su distributeri energije ili tvrtke za maloprodaju energije, dok u prijedlogu koji je izradio CEI stoji da se to odnosi samo na operatore distribucijskih sustava prirodnog plina i električne energije, uz sasvim neprikladne načine provedbe tih ciljeva.

Stoga se Grupacija oštro protivi donošenju takvog pravilnika jer se njime stvara diskriminacija potrošača električne energije i plina i oni se dovode u podređeni položaj jer se samo na račun plina i električne energije treba smanjiti ukupna potrošnja energije u Hrvatskoj, dok potrošnja svih drugih energenata ostaje netaknuta. Poglavitito mora biti jasno da je djelatnost distribucije plina kojom se bave operatori distribucijskih sustava regulirana i da se sav prihod u njoj ostvaruje iz tarife koju plaćaju potrošači iz cijene plina. Zapravo, tim bi se pravilnikom tako uveo novi, skriveni namet na plin, iz kojeg bi trebalo financirati smanjenje potrošnje energenata, pri čemu se zaboravlja da je potrošnja plina u zadnje 3 - 4 godine na velikom broju distribucijskih područja već smanjena za više od 20%. Da sve bude još gore, čak se i potrošači plina diskriminiraju

Prostor u kojem se mogu tražiti rješenja za bilo kakve probleme veoma je ograničen.

ovisno o distribucijskom području na kojem se nalaze.

Jednostavno rečeno, takav prijedlog tog pravilnika je vrlo loš.

Što će, zapravo, donijeti potpuna liberalizacija tržišta?

Tržište prirodnog plina je već odavno formalno potpuno liberalizirano i situacija je potpuno jednaka kao na tržištu električne energije. Opskrbljivači mogu trgovati plinom potpuno slobodno i tu nema nikakvih prepreka, osim ako je cijena plina takva da je ta regulirana cijena za potrošače u obvezi javne usluge niža od trenutne tržišne cijene. Sva potrebna regulativa i akti su u primjeni i to je već dobro uhodano.

Tehnički problem koji nije riješen već godinama je kako raspodjeliti isporučene količine plina na distribucijskom sustavu po opskrbljivačima i njihovim bilančnim skupinama za kupce iz kategorije kućanstva, koji su sada na jednom distribucijskom sustavu svi u istoj bilančnoj skupini kod jednog opskrbljivača (tzv. opskrbljivača u obvezi javne usluge), ako je poznato da na distribucijskim sustavima nema daljinskih očitavanja plinomjera kod svih kupaca i da nema obaveze mjesečnog očitavanja potrošnje kod kupaca u obvezi javne usluge. U regulativi postoji odredba o tzv. standardnim dijagramima potrošnje, ali oni

nikada nisu zaživjeli i nikada nije točno definirano što je na njima apscisa i što ordinata, za koje uvjete vanjskih atmosferskih temperatura se trebaju izraditi, za koje tarifne modele itd. Međutim, kako god bili izrađeni, ti su dijagrami samo aproksimacija koja daje nepoznatu točnost rezultata, a opskrbljivači na temelju takvih podataka trebaju naplatiti isporučeni plin, platiti kupljeni plin, transport, energiju uravnoteženja itd. Stoga je jedino tehnički pravo rješenje mjerenje isporučenih količina kod svih kupaca, što znači velike investicije u napredne mjerne uređaje s informacijama o točnoj mjesečnoj, dnevnoj i satnoj potrošnji, daljinska očitavanja itd. U prijelaznom razdoblju moguća su i klasična očitavanja, 'pješice', ali i to isto ima svoju cijenu."

Jedino tehnički pravo rješenje je mjerenje isporučenih količina kod svih kupaca, što znači velike investicije u napredne mjerne uređaje s informacijama o točnoj mjesečnoj, dnevnoj i satnoj potrošnji, daljinska očitavanja itd.

Pravilnikom o energetske učinkovitosti uveo bi se novi, skriveni namet na plin, iz kojeg bi trebalo financirati smanjenje potrošnje energenata, pri čemu se zaboravlja da je potrošnja plina u zadnje 3 - 4 godine na velikom broju distribucijskih područja već smanjena za više od 20%.

Damir PEČUŠAK, dipl. oec.
HEP Plin d.o.o., Osijek

LIBERALIZACIJA TRŽIŠTA: PRIJETNJA, ALI I PRILIKA

“Djelatnost opskrbe plinom suočena je s velikom konkurencijom. Opskrbu kućanstava koja se koriste javnom uslugom za sada obnaša zatečeni opskrbljivač, a opskrba kupaca iz kategorije poduzetništva suočena je s potpunom konkurencijom. U Hrvatskoj danas čak 56 tvrtki ima dozvolu za opskrbu plinom, no tržište opskrbe još nije uređeno na ravnopravnim odnosima opskrbljivača, jer većina tih tvrtki nije registrirana kao posebne pravne osobe, a za postojeću horizontalnu organizaciju nisu

dovoljno jasno propisana ni kontrolirana pravila o računovodstvenom razdvajanju distribucijske i opskrbe djelatnosti. Zato s pravom valja sumnjati da neki opskrbljivači međusobnim subvencioniranjima plinskih djelatnosti na tržištu nude neobjektivnu cijenu usluge opskrbe plinom.

Kada se tržište plina potpuno otvori i kada prestane regulacija cijena za sve povlaštene kupce, može se očekivati stalna i neizvjesna tržišna utakmica. S druge strane, otvaranje tržišta prilika je da ne samo opskrbljivači, već i distributeri prošire usluge i na neka druga područja, dobivanjem koncesijskih prava ili preuzimanjem nekih manjih susjednih, možda i udaljenijih energetskih subjekata koji već sada ne vide perspektivu samostalnog opstanka.

Velik je rizik nabave plina s obzirom na neizvjesnost prodaje

U djelatnosti distribucije HEP Plin nema većih problema pri ostvarivanju sigurne, pouzdane i kontinuirane isporuke plina. Ipak, vrlo mali broj kupaca, ponajprije zbog neupućenosti, ima prigovore na potrošene količine i kvalitetu plina, sumnjajući u ispravnost plinomjera i još češće u kvalitetu plina. Zanimljivo je broj kupaca (oko 1 - 2% od ukupno oko 76 000) kojima se pogrešno očitaju plinomjeri i/ili drugi mjerni uređaji, a

ako se to dogodi, odmah se ispravljaju obračuni potrošnje. Na temelju prigovora o ispravnosti plinomjera izlazi se na kontrolu obračunskog mjernog mjesta, a u svim slučajevima utvrđeno je da su ispravni i da registriraju protok plina. Kupcima koji sumnjaju

u kvalitetu plina (isporučenu ogrjevnost) detaljno se obrazlaže da kvalitetu utvrđuje transporter na ulazu plina u transportni sustav i na mjestima izlaza plina u distribucijski sustav i da je ona znatno veća od propisane donje ogrjevne vrijednosti. Konačno, podatke o kvaliteti plina kupci mogu pronaći na internetskim stranicama www.hep.hr/plin.

U djelatnosti opskrbe dolazi do većih problema. Pri tome kod nabave plina za kupce koji se koriste javnom uslugom opskrbe (kućanstva i zajamčena opskrba) nema problema jer se plin nabavlja od matične tvrtke, HEP-a, koji je odlukom Vlade određen za veledobavljača plina za sve opskrbljivače u Hrvatskoj po propisanoj (reguliranoj) cijeni. Međutim, veliki su problemi pri nabavi plina za ostale kupce (iz kategorije poduzetništva). Velik je rizik nabave plina s obzirom na neizvjesnost prodaje koja je povezana s neizvjesnošću trajanja recesije i mogućnošću prelaska nekih kupaca drugim opskrbljivačima. Uz to, na otvorenom nabavnom tržištu konkurencija je vrlo velika, osobito od 2015. godine. Nabava je objedinjena na razini povezanog društva HEP Trgovine i na natječajima se postiže najpovoljnija nabavna cijena, ovisno o količinama i fleksibilnosti preuzimanja plina (za nepreuzete količine uvjetuju se odštete). Neizvjesnost prodaje plina poduzetništvu u pogledu količina i, još više, mogućnosti prelazaka (pogotovo većih kupaca) drugim opskrbljivačima ima velik utjecaj na količine i uvjete nabave plina. Ipak, zahvaljujući otvorenom tržištu su nabavne, a posljedično i prodajne cijene plina već i 2015, a osobito ove godine bile znatno povoljnije nego u doba monopola INA-e i kada nije bilo jače konkurencije. S tim u vezi valja napomenuti da je pad nabavnih cijena ponajprije posljedica pojave viška plina na svjetskom tržištu zbog smanjenih poslovnih aktivnosti najvećih svjetskih potrošača, sukoba na Bliskome istoku i ostalih geopolitičkih razloga.

Na području prodaje plina kupcima koji se koriste javnom uslugom opskrbe, dok su na snazi regulirane cijene (do 31. ožujka 2017. godine) koje su još niže od prodajnih cijena poduzetništvu, nema većih poteškoća. Uobičajeni su, iako ne mali, problemi s naplatom potraživanja od kućanstava slabijeg financijskog stanja. Međutim, veliki se problemi pojavljuju pri prodaji plina ostalim kupcima. Konkurencija među opskrbljivačima je vrlo velika i često neloyalna. Nepotpunim i implicitnim ponudama kupci se obmanjuju. Većim dijelom su kupci i sami krivi jer su im zahtjevi za dostavljanje ponuda isto tako nepotpuni i implicitni. Posebni su problemi u

Neki opskrbljivači međusobnim subvencioniranjima plinskih djelatnosti na tržištu nude neobjektivnu cijenu usluge opskrbe plinom.

opskrbi kupaca koji su obveznici primjene propisa o javnoj nabavi. Na javnim nadmetanjima svi su takvi kupci za uvjet odabira opskrbljivača propisivali najnižu cijenu pa nerijetko nije moguće konkurirati povoljnijim financijskim i komercijalnim uvjetima. Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave nije dopuštala odabir prema ekonomski najpovoljnijoj cijeni.

Zahtjevi za energetsom učinkovitošću ne bi trebali biti problem

Polazeći od propisanih dužnosti distributera i opskrbljivača energentima HEP Plin poduzima mnoge aktivnosti.

Jedna od njih je informativni račun. Dakle, svim kupcima je, uz račun za plin za prosinac 2015. godine, dostavljena obavijest koja sadržava najveći dio podataka iz članka 14. Zakona o energetske učinkovitosti (NN 27/2014), odnosno čl. 22. Općih uvjeta opskrbe plinom (NN 158/2013). Kada Ministarstvo gospodarstva donese naputak za provedbu mjera energetske učinkovitosti, u Informativnom računu će se objediniti i ostale povezane informacije koje su do sada pružane kupcima na internetskoj stranici.

No, HEP Plin za sada još nema uspostavljen integralni informacijski sustav. Međutim, u tijeku je postupak nabave nove računalne aplikacije

o kupcima (projekt SAP) u koju će se nastojati ugraditi podaci i izvješća za potrebe provedbe propisa o energetske učinkovitosti. Uz to, sustav mjerenja potrošnje plina povezan je s nacionalnim informacijskim sustavom za gospodarenje energijama (ISGE).

Radi smanjenja gubitaka plina u distribucijskoj mreži svakodnevno se poduzimaju aktivnosti kao što su:

- kontrola mreže, priključaka i mjerno-regulacijskih setova na nepropusnost
- redovito umjeravanje plinomjera i drugim mjernih uređaja
- ugradnja plinomjera koji omogućuju registriranje stvarne potrošnje energije
- kapacitiranje mjernih uređaja prema očekivanoj potrošnji plina
- otkrivanje neovlaštene potrošnje plina.

Također valja spomenuti da HEP Plin, na temelju posebno donesenog plana, pri redovitom umjeravanju plinomjera i priključivanju novih potrošača ugrađuje plinomjere koji registriraju stvarnu potrošnju energije plina s obzirom na temperaturu i tlak zraka. No, za provedbu te mjere potrebna su znatna financijska sredstva za nabavu i ugradnju predmetnih plinomjera.”

Zahvaljujući otvorenom tržištu su nabavne, a posljedično i prodajne cijene plina već i 2015, a osobito ove godine bile znatno povoljnije nego u doba monopola INA-e i kada nije bilo jače konkurencije.

HEP Plin, na temelju posebno donesenog plana, pri redovitom umjeravanju plinomjera i priključivanju novih potrošača ugrađuje plinomjere koji registriraju stvarnu potrošnju energije plina s obzirom na temperaturu i tlak zraka.

Vesna VARGA, univ. bacc. oec.
Međimurje-plin d.o.o., Čakovec

LIBERALIZACIJA TRŽIŠTA PLINA JE NEPOTREBNA!

“Problem s kojim se Međimurje-plin susreće u radu je globalno zatopljenje, odnosno smanjenje potrošnje prirodnog plina. Smanjenju potrošnje prirodnog plina doprinosi i velik broj potrošača koji kao energent za grijanje zimi koristi kruta goriva - drvo, koje je potrošačima trenutačno financijski povoljnije, no ako će se tako nastaviti, za 30-ak godina više neće biti šuma! Uz to, zbog loženja smećem, plastikom, gumama i lakovima postoji i velik ekološki problem onečišćenja okoliša.

Kad je pak riječ o novim zahtjevima za energetskom učinkovitošću, naknada za energetsku učinkovitost kao poticaj bi se u budućnosti morala osigurati iz prihoda ili dobiti veleposkrbe plinom.

Konačno, kada se pak radi o liberalizaciji tržišta plina, Međimurje-plin se za nju neprestano priprema, no može se reći da je ona nepotrebna!

Naime, cilj liberalizacije tržišta za kategoriju kućanstva ne bi trebalo biti snižavanje cijene prirodnog plina jer ono više ne donosi pozitivne učinke, a dereguliranjem cijene kupcima iz kategorije kućanstva ponovno bi se otvorio rizik od povišenja cijena, što će dodatno ugroziti prodaju kupcima s niskim dohocima i nezaposlenima.”

Cilj liberalizacije tržišta za kategoriju kućanstva ne bi trebalo biti snižavanje cijene prirodnog plina jer ono više ne donosi pozitivne učinke, a dereguliranjem cijene kupcima iz kategorije kućanstva ponovno bi se otvorio rizik od povišenja cijena, što će dodatno ugroziti prodaju kupcima s niskim dohocima i nezaposlenima.

DUGOROČNO GLEDANO, UČINCI LIBERALIZACIJE BIT ĆE POZITIVNI

"Unatoč nepovoljnim kretanjima na tržištu plina, INA je zadržala poziciju tržišnog lidera i dokazala da je najpouzdaniji opskrbljivač plinom u Hrvatskoj. Negativan učinak na planirane prihode tvrtke, u iznosu od 112 milijuna kuna, prošle je godine uzrokovan snižavanjem regulirane cijene plina po kojoj ga je INA dužna prodavati HEP-u.

Zakonska obaveza prodaje plina po reguliranoj cijeni, koju INA ima prema HEP-u, dodatni je korak unazad u liberalizaciji tržišta plina u Hrvatskoj. Od 1. travnja 2016. godine regulirana cijena je ponovno snižena, a procjenjuje se da će u sljedećih godinu dana imati nepovoljan učinak na prihode INA-e u iznosu od 160 milijuna kuna! Stoga INA zagovara potpunu liberalizaciju tržišta plina, čiji učinak dugoročno može biti samo pozitivan i na potrošače i na sigurnost opskrbe."

Unatoč nepovoljnim kretanjima na tržištu plina, INA je zadržala poziciju tržišnog lidera i dokazala da je najpouzdaniji opskrbljivač plinom u Hrvatskoj.

INA - Industrija nafte d.d., Sektor korporativnih komunikacija, Zagreb

Ivana MARKOVIĆ, dipl. ing.
Plinacro d.o.o., Zagreb

PRIMJETNO JE ODGOVORNIJE PONAŠANJE SUDIONIKA NA TRŽIŠTU

"Primjenom novih pravila uravnoteženja od početka 2015. godine bitno se promijenila pozicija voditelja bilančnih skupina u smislu povećane odgovornosti za uzrokovanu neravnotežu, uz istovremeno veću mogućnost uravnoteživanja vlastitog portfelja, i primjetno je odgovornije ponašanje sudionika na tržištu. Za uravnoteženje svojih bilančnih skupina voditeljima bilančnih skupina dana je mogućnost da unutar dana renominiraju svoje potrebe i na ulazima i na izlazima iz transportnog sustava te da, prema vlastitim potrebama, unutar dana trguju na virtualnoj točki trgovanja.

Osim mjera koji poduzimaju voditelji u svrhu uravnoteženja svojeg portfelja, Plinacro je kao operator transportnog sustava imao aktivnu ulogu u uravnoteženju transportnog sustava korištenjem energije uravnoteženja. Nuđenje energije uravnoteženja

omogućeno je svim sudionicima tržišta. Iako je omogućena ponuda energije uravnoteženja na bilo kojem ulazu ili izlazu iz transportnog sustava, interes za takvim ponudama je izostao pa je i pozitivna i negativna energija uravnoteženja nuđena isključivo na sustavu skladišta. Tijekom godine je kontinuirano vidljiva značajno veća potreba za aktiviranjem negativne energije uravnoteženja u odnosu na pozitivnu, što znači da je u sustavu u pravilu bio prisutan višak plina.

Iskustva stečena tijekom 2015. godine od velike su koristi pri definiranju novog modela uravnoteženja koji sukladno Uredbi (EU) br. 312/2014 o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža mora biti primijenjen od listopada 2016. godine."

Tijekom godine je kontinuirano vidljiva značajno veća potreba za aktiviranjem negativne energije uravnoteženja u odnosu na pozitivnu, što znači da je u sustavu u pravilu bio prisutan višak plina.

ZASTOJA U OBAVLJANJU USLUGE SKLADIŠTENJA NIJE BILO

"Hrvatski operator sustava skladišta plina, tvrtka Podzemno skladište plina, i tijekom protekle skladišne godine besprijekorno je obavio svoju osnovnu zadaću: ispunio je sve ugovorne obveze prema svojim korisnicima koji su još 2014. u cijelosti zakupili kapacitete skladišta za tekuće trogodišnje regulacijsko razdoblje te je u skladu sa zaključenim ugovorima utisnuo, odnosno povukao količine plina prema zahtjevima, tj. nominacijama korisnika, a zastoja u obavljanju usluge skladištenja nije bilo.

Sa svim korisnicima postoje odlična iskustva, ponajprije zahvaljujući profesionalnom i korektnom partnerskom odnosu. Međusobnom suradnjom i dijalogom nastoje se prepoznati potrebe korisnika na izuzetno dinamičnom plinskom tržištu, a uvelike se provode pripreme da PSP u okviru svoje djelatnosti aktivno doprinese daljnjem razvoju tržišta. Primjerice, radi podizanja razine kvalitete usluge, provedena je anketa među korisnicima i doista su svi iskazali apsolutno zadovoljstvo ukupnim radom, odnosom i uslugama PSP-a, što predstavlja dodatnu motivaciju u nastojanjima da i se u buduću kontinuirano poboljšava kvaliteta i pouzdanost usluga. Tako će se, na temelju rezultata ankete i prijedloga korisnika, a poštujući regulativu, uložiti svi naponi kako bi hrvatski operator sustava skladišta plina svim svojim sadašnjim i budućim zakupcima mogao ponuditi što bolju, širu i inovativniju paletu usluga te im omogućiti znatno veći manevarski prostor pri kreiranju poslovnih politika.

Istodobno, tvrtka PSP je i protekle godine ostvarila iznimne financijske rezultate, a u realizaciju svojeg investicijskog plana na projektima održavanja, modernizacije i razvoja sigurnoga, pouzdanog i učinkovitog sustava skladišta plina uloženo je rekordnih 200,03 milijuna kuna.

Ponajprije se to odnosi na redovite aktivnosti održavanja postrojenja postojećega podzemnog skladišta plina u Okolima, čime se postiže visoka pouzdanost njegova rada. Radi poboljšanja kapaciteta povlačenja (produljenja vremena rada maksimalnim kapacitetom) izgrađene su i opremljene dvije nove bušotine koje će izgradnjom spojnog plinovoda tijekom 2016. godine biti uključene u sustav skladištenja plina. U tijeku je i realizacija zahtjevnog projekta dogradnje i modernizacije kompresorske stanice (napravljena je sva potrebna dokumentacija, ugovorena isporuka opreme i građenje), čime će se postići dodatno povećanje kapaciteta utiskivanja, osiguranje

Podzemno skladište plina d.o.o., Zagreb

U realizaciju investicijskog plana na projektima održavanja, modernizacije i razvoja sigurnoga, pouzdanog i učinkovitog sustava skladišta plina uloženo je rekordnih 200,03 milijuna kuna.

rezervnih kapaciteta, diverzifikacija pogonskog energenta te znatno poboljšanje utjecaja na okoliš.

Uz sve to, uz naše sadašnje korisnike, i neke druge tvrtke prepoznaju napore i PSP kao pouzdanog partnera, zanimaju se za dodatne kapacitete te već sada pokazuju interes za zakup kapaciteta hrvatskoga podzemnog skladišta plina u sljedećem regulacijskom razdoblju nakon 2017. godine."